

str. Bulgară 32
Chișinău, MD-2001
Moldova

tel. (373 2) 270031, 270232
fax (373 2) 270507
e-mail: foundation@soros.md

www.soros.md

Anexa 14

FUNDAȚIA SOROS-MOLDOVA

FORMULAR DE RAPORT FINAL DE ACTIVITATE

A1. Date despre proiect

Data prezentării raportului - 14 octombrie 2014

Numele organizației care a primit grantul - Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova (în continuare AMM)

Persoana de contact și funcția: Ludmila Iachim, directoare de proiect

Adresa: or. Vadul lui Vodă, str. Victoriei 1A

Telefon: (022) 66-13-93

Fax: (022) 66-13-93

E-mail: ludmila@motivation-md.org

Echipa de implementare

Coordonator/Director de proiect (Numele și prenumele): Ludmila Iachim

Membrii echipei de implementare/ Asistenți/ formatori (Numele și prenumele, funcția în cadrul proiectului):

Ion Emilian – asistent de proiect / șofer;

Elena Rațoi – Coordonator relații cu publicul;

Olga Morari – administrator / bucătar;

SRL Okad-grup, Oxana Pisceanscaia – evidența contabilă;

Valentina Pavlov – coordonatoare grup voluntari Chișinău;

Ecaterina Surdu – coordonatoare grup voluntari Chișinău;

Emma Matreniuc – coordonatoare grup inițiativă Edineț;

Ana Budan - coordonatoare grup inițiativă Cahul;

Alexandru Gomaniuc – coordonator grup inițiativă Hîncești;

Ecaterina Surdu – expert în comunicare, negociere, advocacy;

Valentina Pavlov – expert în negociere și advocacy;

Tudor Onofrei – expert în domeniul accesibilității;

Vitalie Meșter – expert jurist;

Mariana Țurcan – expert în liderism;

Tudor Onofrei – expert în perfecționarea hărții accesibilității;

Eugen Cepoi – expert în administrarea hărții și servicii de instruire.

Beneficiarii

Grupul țintă/Beneficiarii direcți – persoane cu dizabilități, părinți cu copii mici, persoanele vârstnice, voluntari, studenți, reprezentanți ai Autorităților Locale, reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

Beneficiarii indirecti: societatea civilă.

Partenerii/alți finanțatori (organizațiile, persoana de referință și informațiile de contact, contribuțiile, dacă sunt):

Descriere generală a proiectului (un alineat)

Programul FSM/subprogramul/și runda la care a fost depus: Programul Egalitate și Participare civică.

Titlul (*denumirea*) proiectului: „**Acces pentru Toți**”

Scopul: *Diminuarea fenomenului discriminării persoanelor cu dizabilități locomotorii prin facilitarea / îmbunătățirea accesului fizic la infrastructura socială.*

Obiectivele:

- *Creșterea nivelului de conștientizare a problemei accesului la infrastructură pentru persoanele cu dizabilități locomotorii de către societate și de către factorii de decizie relevanți pentru această problemă.*
- *Creșterea nivelului de acces la infrastructură pentru persoanele cu dizabilități locomotorii prin oferirea unor servicii de informare și formare funcționale în acest sens.*

Perioada și locul de derulare a proiectului: 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014, mun. Chișinău, or. Cahul, Edineț și Hîncești.

Contract de grant nr.: 14034 semnat la data de 01.10.2013

Bugetul conform contractului de grant: 25,693.00\$

A.2. Date despre rezultatele proiectului

Activitățile realizate

1. Instruirea liderilor grupurilor de inițiativă regionale Cahul, Hîncești, Edineț și a grupului de voluntari din or. Chișinău.

În perioada 12-15 noiembrie 2013 a fost organizat primul training cu tematica „LIDERISM” destinat liderilor grupurilor de inițiativă regionale din Cahul, Hîncești, Edineț și a echipei de voluntari din municipiul Chișinău.

Persoanele instruite au avut sarcină – coordonarea grupului de inițiativă și a echipelor de voluntari în regiunea lor și comunicarea cu autoritățile locale.

În cadrul trainingului de 4 zile, participanții au fost formați și instruiți în domenii, precum: liderism, managementul voluntarilor, tehnici de comunicare, negociere și advocacy, motivare, norme și standarde în construcții, evaluarea accesibilității clădirilor etc.

Primele două zile au fost coordonate de un formator în domeniul Liderismului, unde participanții au însușit: tehnici corecte de comunicare eficientă în grup, organizarea grupului de inițiativă și delegarea de responsabilități, importanța aprecierii meritelor voluntarilor, ce înseamnă voluntariat și cum pot fi motivați aceștia, care sunt responsabilitățile și atribuțiile unui lider, cum să-ți fortifici încrederea în sine și să transmiți pozitivul celor din grup pentru a ajunge la rezultatele și scopurile stabilite.

În cadrul programului a fost implicat formator expert, jurist care a venit cu informații din domeniul drepturilor fundamentale ale persoanelor cu dizabilități în general și dreptul la accesibilitate în special. Expertul a prezentat actele normative relevante pentru realizarea dreptului la accesibilitate, a pus în discuție mecanismul de promovare și apărare a dreptului la accesibilitate (înaintarea unei cereri / demers / plângeri către autoritățile publice de orice nivel cu privire la nerespectarea dreptului la accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități).

Ultima zi de training a fost dedicată accesibilității vizavi de infrastructura socială față de persoanele cu dizabilități, care sunt normele și standardele în construcție, evaluarea corectă a clădirii în baza unui chestionar. A fost pusă în discuție „Harta accesibilității”, cum pot fi introduse datele cu privire la locurile accesibile și mai puțin accesibile, și cum putem influența fiecare persoană din societate să contribuie la îmbunătățirea acesteia.

Cunoștințele acumulate și abilitățile formate în cadrul acestui training au fost utilizate de către persoanele instruite pentru coordonarea grupurilor de voluntari de care au fost responsabili, cât și pentru alte activități sociale de informare și sensibilizare pe care le-au realizat în regiunea sa. De asemenea, acest training a facilitat coeziunea de grup între participanți, fapt care pe viitor îi va ajuta să interacționeze mai ușor și să lucreze în parteneriat în cadrul unor activități eventuale de viitor.

În cadrul trainingului au fost implicați următorii experți: Mariana Țurcan, Vitalie Meșter, Tudor Onofrei și Ion Emilian. Fiecare expert a pregătit suportul de curs cu toate instrumentele și informația necesară. Agendele instruirii a se vedea în **(Anexa1)**, și lista participanților, a se vedea în **(Anexa 2)**.

2. Instruirea membrilor grupului de inițiativă regionale și a membrilor echipelor de voluntari din mun. Chișinău”.

Conform planului de activități au fost realizate patru instruirii pentru grupurile de inițiativă din regiuni și mun. Chișinău:

În perioada:

- ✚ 16 - 19 decembrie 2013 a fost instruit membrii grupului de voluntari din Chișinău;
- ✚ 11 – 14 februarie 2014 a fost instruit grupul de inițiativă din Cahul;
- ✚ 4 – 7 martie 2014 a fost instruit grupul de inițiativă din Edineț;
- ✚ 24 – 28 martie 2014 a fost instruit grupul de inițiativă din Hîncești.

Scopul trainingului a fost informarea și dezvoltarea abilităților corespunzător membrilor echipelor de voluntari și a grupurilor de inițiativă, astfel încât să poată implementa cu succes activitățile de care au fost responsabili în cadrul acestui proiect. De asemenea, această instruire a propus să le ofere cunoștințe și să le formeze abilități care le vor fi utile și pe viitor în cadrul unor activități sociale pe care eventual le vor iniția sau la care vor decide să participe pentru beneficiul persoanelor cu dizabilități, pentru apărarea drepturilor lor și a diminuării nivelului de discriminare acestora. Instruirile au avut drept scopul de a dezvolta spiritul de echipă a participanților, de a fortifica capacitățile organizatorice și de a fi instruiți cu privire la: respectarea dreptului la accesibilitatea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități, de a fi capabili să promoveze acest drept, și să vorbească despre problema accesului la ei în regiune în fața autorităților și a întregii societăți.

Timp de 4 zile participanții au fost instruiți cum să revendice dreptul la liber acces pentru persoane cu dizabilități și cum să sensibilizeze opinia publică cu privire la gravitatea acestei probleme. În acest scop, în cadrul trainingului au fost abordate asemenea subiecte, cum ar fi:

- întocmirea unei petiții cu privire la încălcarea normelor în construcții și limitarea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructură,
- modalitate de interacțiune în echipă a membrilor echipelor de voluntari,
- mediatizarea activităților din proiect și transmiterea unui mesaj clar, precis și coerent cu privire la scopul și obiectivele proiectului,
- elemente de advocacy și informare a opiniei publice cu privire la necesitatea construirii unei infrastructuri accesibile pentru toate categoriile de persoane,
- norme în construcții care sunt necesare a fi respectate pentru a asigura o deplasare accesibilă.

În urma training-ului, participanții au fost capabili să identifice o încălcare a dreptului

persoanelor cu dizabilități de a se deplasa liber, să determine gradul de accesibilitate al unui obiect, să cunoască unde și cum să se adreseze pentru a fi soluționată problema în cauză și, cel mai important, să aducă la cunoștința opiniei publice importanța unui mediu accesibil și să fie capabili să informeze părțile interesate în acest scop.

Expertul în comunicare și advocacy a desfășurat activități de: comunicare eficientă în grup, consolidare a relațiilor în grupul de voluntari, distribuirea rolurilor în echipă, comunicarea cu mass-media, pregătirea pentru a distribui materiale informative și pentru interviuri de presă.

Prin intermediul instruirii formatorul în negociere și advocacy și-a propus ca scop de a deprinde la participanți capacități de analiză, planificare, negociere și promovare a intereselor și drepturilor persoanelor cu dizabilități în contextul autorităților publice relevante. În acest sens, instruirea a fost structurată în sesiuni, cu îmbinarea a diverse metode de predare – învățare: prelegere, asalt de idei, dezbateri în grupuri mici, lucru în grup, joc de rol, proiecții video.

Pe parcursul instruirii formatorul a informat grupurile de voluntari: ce reprezintă o acțiune de advocacy, cine și pentru cine poate face advocacy, ce strategii de advocacy pot fi realizate pentru soluționarea problemei accesibilității pentru persoanele cu dizabilități; ce reprezintă și cum se desfășoară un proces de advocacy care sunt tipurile de negociere și etapele de realizare, ce strategii și tehnici de negociere pot utiliza în comunicarea cu reprezentanții instituțiilor de resort.

Expertul în accesibilitate a pus în discuție și a prezentat harta on-line. S-a explicat în detalii despre completarea hărții, cum se colectează datele și harta accesibilității. S-au făcut exerciții practice cu privire la identificarea coordonatelor (latitudine și longitudine) a unui obiect pe hartă. S-a explicat procedura - cum se află linkul unei poze, unde anume se plasează pozele facute în cadrul evaluărilor, ca automat să primească linkul acestor poze. În cadrul instruirii s-a analizat chestionarul de evaluare a obiectelor, s-a dat explicații la unele puncte din chestionar. Participanții au propus unele modificări de îmbunătățire a documentului.

Pentru o mai bună implicare și vizibilitate în luna noiembrie coordonatorii pentru mun. Chișinău au hotărât să elaboreze un draft de anunț pentru selecția voluntarilor. Această inițiativă a permis implicarea celor mai doritori și cu inițiativă participanți în realizarea activităților propuse. Anunțul a fost plasat pe mai multe rețele de socializare inclusiv site-ul AMM. La anunț au reacționat 4 persoane prin aplicare și expediere de CV-uri, 3 din persoanele aplicate au fost selectați în calitate de voluntari. În data de 10 decembrie 2013, 2 persoane au fost invitate la interviu, astfel o persoană nu a fost implicată din cauza lipsei de posibilitate de a se implica, fiind la distanță. Anunțul a se vedea în **(Anexa 3)**.

Agenda Instruirii grupului de voluntari din Chișinău a se vedea **Anexa 4**.

Lista participanți la instruire pentru grupul de voluntari din Chișinău, a se vedea în **Anexa 5**.

Lista participanți a grupului din Cahul, a se vedea **Anexa 6**.

Lista participanți a grupului din Edineț, a se vedea **Anexa 7**.

Lista participanți a grupului din Hîncești, a se vedea **Anexa 8**.

3. Seminare de informare și sensibilizare pentru studenții de la Universitatea Tehnică și Colegiul de Construcții din mun. Chișinău.

Conform activităților, în luna ianuarie a fost redactat un demers care a informat reprezentanții universității și a Colegiului de Construcții despre scopul seminarelor care au fost realizate. Demersul a fost scris în atenția domnului Ion Bostan, rectorul Universității Tehnice din Moldova și al doilea demers către domnul Pelivan Valeriu, directorul Colegiului de Construcții (**Anexa 9, Anexa 10**). Respectiv demersurile au fost trimise la finele lunii ianuarie ca eventual să organizăm seminarele de sensibilizare pentru studenți. Putem relata faptul că reprezentanții instituțiilor au manifestat deschidere și colaborare. În acest sens a fost facilitat organizarea seminarelor.

Seminarele au fost realizate în perioada:

- 12 februarie 2014, Colegiul de Construcții I, **Anexa 11**;
- 27 februarie 2014, Universitatea Tehnică II, **Anexa 12**;
- 12 martie 2014, Colegiul de Construcții III, **Anexa 13**;
- 15 aprilie 2014, Universitatea Tehnică IV, **Anexa 14**.

Tematicile seminarelor au fost axate pe conștientizarea studenților cu privire la problema de acces pentru persoanele cu dizabilități și necesitatea respectării normelor în construcții, s-a pus în discuție și Harta Accesibilității, unde este indicată informație referitoare la gradul de acces al unor obiecte și clădiri de menire publică, atât pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, dar și pentru alte persoane din grupul cu mobilitate redusă (părinții care au copii mici în cărucior, bătrâni sau alte persoane care se deplasează cu dificultate din cauza unor probleme de sănătate). Studenții au rămas impresionați de această Hartă și menirea acesteia. Seminarul de informare pentru studenții de la UTM a demonstrat cunoștințe în domeniu, tinerii au intrat în discuție relatând date despre rampe de acces, cum se i-au mărimile pentru elaborarea acestora. Alți studenți la finele instruirii se apropiau și în formă de discuție liberă, mai detaliat, s-a vorbit despre hartă și posibilitatea de extindere a acesteia. Studenții au recunoscut că anterior nici nu și-au imaginat pe cât de importată este accesibilitatea pentru unele categorii de oameni cu mobilitate redusă și nici nu atrăgeau atenția la rampele neaccesibile (două șine) plasate peste tot în orașul Chișinău.

Conform listelor participanți la seminare:

Anexa 15, 16, 17 – Colegiul de Construcții au participat – 98 studenți;

Anexa 18, 19 – Universitatea Tehnică au participat – 102 studenți.

4. Organizarea meselor rotunde în regiuni – Hîncești, Edineț, Cahul.

Conform planificării au fost realizate mesele rotunde din regiuni în luna aprilie – mai, care au avut loc la data de:

- 24 aprilie – în orașul Hîncești;
- 30 aprilie – în orașul Edineț;

 8 mai – în orașul Cahul.

Scopul de bază a acestor evenimente a fost - informarea și sensibilizarea tuturor persoanelor vizate și interesate cu privire la diminuarea nivelului de discriminare a infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități locomotorii. Îmbunătățirea accesului fizic la infrastructura socială este un beneficiu nu doar pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, dar și pentru părinții care au copii mici în cărucior, bătrâni sau alte persoane care se deplasează cu dificultate din cauza unor probleme de sănătate.

Coordonatorii locali au avut responsabilitatea de a redacta un demers către președintele consiliului raional și a lăsa organizarea evenimentului, invitarea participanților și sala pentru desfășurare. Demersul a fost aprobat doar după verificare și recomandările propuse de îmbunătățire (**Anexa 20 Hîncești, Anexa 21 Edineț, Anexa 22 Cahul**).

În același context a fost propusă și agenda evenimentului de către coordonatori și aprobată de specialiștii AMM (**Anexa 23 agenda - Hîncești, Anexa 24 - Edineț, Anexa 25 - Cahul**).

Fiecare coordonator local a fost responsabil de organizare și moderarea evenimentului, au realizat o prezentare în poze, a obiectelor inaccesibile și celor accesibile. S-a atras atenția la provocările care sunt și consecințele nerespectării dreptului la acces pentru persoanele cu dizabilități și pe cât de stringentă este problema dată. Mesele rotunde au fost organizate foarte bine de coordonatori, fiecare membru al grupului de inițiativă a fost delegat să realizeze unele sarcini de coordonare a evenimentului. În timpul desfășurării evenimentelor s-a observat o deschidere și receptivitate din partea reprezentanților consiliului raional, poate și declarativ dar s-au expus asupra problemei și s-a menționat că vor încerca să găsească soluții la problema dată.

Grigore Cobzac, președintele raionului Hîncești, a sugerat să fie organizată peste ceva timp o altă întâlnire „ca să vedem dacă au fost sau nu făcute mișcări pozitive în domeniu”. El a recomandat structurilor responsabile din consiliul raional să elaboreze un plan de lucru pentru a obține o schimbare pozitivă a lucrurilor: „Dacă noi, pentru început, vom reuși să facem un acces disponibil pentru persoanele cu dizabilități pentru primul etaj din toate edificiile din raion, eu cred că aceasta ar fi o realizare cu adevărat practică”.

Anatolie Chetraru, vicepreședintele raionului Hîncești, a ținut să menționeze că sarcina autorităților publice este să asigure integrarea tuturor categoriilor de persoane în societate. Dumnealui și-a arătat interesul, asumându-și responsabilitatea ca în viitorul apropiat să asigure accesibilitatea în raionul Hîncești, fiind totodată pregătiți și pentru o colaborare deschisă cu experții cu experiență în domeniul dat.

Putem să menționăm faptul că, doar în două raioane au fost prezenți la eveniment și Arhitectul-șef dna Jorba din or. Cahul și dna Straistaru Inspector de Stat principal din orașul Edineț. La rândul său, fiecare au încercat să aducă argumente și răspunsuri la lacunele și iresponsabilitățile care se fac cu privire la respectarea dreptului la accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități.

Dna Jorba – arhitect șef Cahul a menționat că ar fi bine ca în comisia de avizare a certificatului de urbanism să fie un utilizator de scaun rulant, care să fie bine instruit.

Domnul Straistaru a menționat că o parte din vină este din partea APL, pentru că ei aprobă, ei gestionează bugetele, și nemijlocit ei ar trebui să prevadă mecanisme de respectare a dreptului la accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități.

Domnul Cojocaru, primarul orașului Edineț a propus ca atunci când se discută planul de acțiuni pentru anul care vine să fie inclus în buget și suport pentru a accesibiliza obiectele de menire publică, sau cele care se planifică de a fi reparate. Conform **(Anexei 26)** poate fi observat faptul că domnul primar intenționează să introducă în planul de acțiuni metode de realizare și monitorizare a accesibilității la infrastructura socială pentru persoanele cu dizabilități din orașul Edineț.

La eveniment au fost prezenți și reprezentanții media, au fost realizate articole despre accesibilitate de „Curierul din Hîncești, în orașul Edineț a fost descrisă activitatea de către nord_info. Articolele vor fi atașate la raport în mapa cu materialele media.

În cadrul mesei rotunde din Hîncești au participat **30 de persoane** conform **(Anexei 27)**.

În orașul Edineț - **28 de persoane**, **(Anexa 28)**.

În orașul Cahul au fost prezenți - **24 de persoane** **(Anexa 29)**.

5. Organizarea maratoanelor de evaluare a accesibilității în orașul – Hîncești, Cahul, Edineț și mun. Chișinău.

O altă activitate propusă în cadrul proiectului „Acces pentru toți”, care a avut drept scop de a sensibiliza opinia publică cu privire la accesibilitatea infrastructurii sociale, au fost realizarea maratoanelor de evaluare a accesibilității și sensibilizarea societății.

Maratoanele din regiuni au fost organizate în data de:

✚ În orașul Hîncești – 22 mai;

✚ În mun. Chișinău – 23 mai;

✚ În orașul Cahul – 2 iunie;

✚ În orașul Edineț - 6 iunie.

În cadrul maratonului din Hîncești care a avut loc în data de 22 mai au participat în jur de 18 persoane (grupul de inițiativă, studenți, reprezentanții asociației „Pasărea Albastră”, reprezentanți media, copii care au fost dornici să distribuie flayere). Persoanele au fost împărțite în trei echipe, a fost parcurs un traseu de aproape 2 km pentru a verifica clădirile de menire publică și anume cele mai importante, care prestează servicii pentru societate. Pentru a evalua accesibilitatea obiectului a fost utilizat chestionarul de evaluare **(Anexa 30)**, care conține date cu privire la acces până la clădire, modele și standarde de rampe, accesul în interior, ghișeie, cameră sanitară.

Gomaniuc Alexandru – coordonatorul local, anul trecut a înaintat mai multe petiții cu privire la respectarea dreptului la acces pentru persoanele cu dizabilități în adresa autorităților. Astfel, în data de 17 iunie 2013 primarul raionului a stabilit un deviz de cheltuieli pentru construirea rampei la Primărie de 28.000 lei, și respectiv, reprezentanții Centrului de Familie au fost nevoiți în urma insistării din partea lui Alexandru să construiască o rampă corectă în urma eliminării celei incorecte. Astea sunt unele rezultate în urma inițiativelor din partea coordonatorului local.

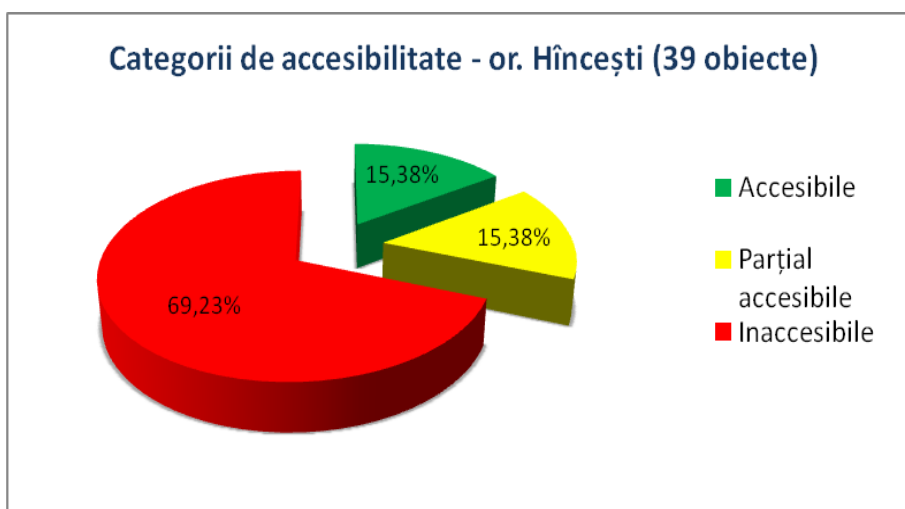
Președintele Consiliului Raional dl Cobzac a menționat, că va lua măsuri cu privire la eliminarea rampei care este la moment inaccesibilă și construirea după normele corespunzătoare.

În timpul maratonului a fost și presa locală care a realizat un mini articol despre

eveniment, vor fi anexate la materialele media.

În urma maratonului din Hîncești au fost evaluate **39 de obiecte** conform tabelului:

Categoriile de accesibilitate - or. Hîncești (39 obiecte)					
		buc.	%	buc.	%
Accesibile		6	15,38	6	15,38
Parțial accesibile		6	15,38	6	15,38
Inaccesibile	Trepte	20	51,28	27	69,23
	Șine metalice/beton	7	17,95		
Total		39		39	

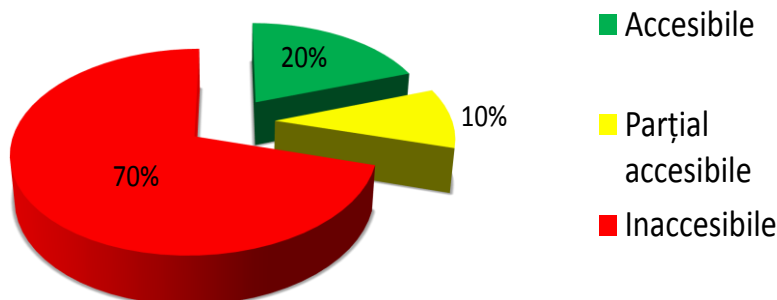

În cadrul Maratonului de accesibilitate din **orașul Edineț** care a avut loc la data de **6 iunie** au fost implicate **12 persoane**, fiind împărțiți în trei echipe, în fiecare echipă a fost a câte un utilizator de scaun rulant care a verificat rampele accesibile și cele mai puțin accesibile. Traseul a fost stabilit din start de către coordonator unde au fost incluse cele mai importante obiecte de menire socială.

Au fost evaluate în total 64 de clădiri care la moment sunt indicate și pe Harta Accesibilității. În timpul acțiunii grupurile de participanți au reușit în același timp să promoveze Harta Accesibilității, vorbind trecătorilor despre importanța accesibilității și împărțind și flayere cu informația despre Hartă. În același sens au fost colectate și semnături de către cetățeni în Petiția adresată autorităților care vorbește despre

respectarea dreptului la accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități. Au fost colectate 30 de semnături în orașul Edineț cu privire la respectarea dreptului la accesibilitate. Statistica evaluărilor obiectelor din Edineț - **51 de obiecte** evaluate:

			buc.	%	buc.	%
1	Accesibile		10	19,61	10	19,61
2	Parțial accesibile		5	9,80	5	9,80
3	Inaccesibile	Trepte	27	52,94	36	70,59
		Șine metalice/beton	9	17,65		
Total			51		51	

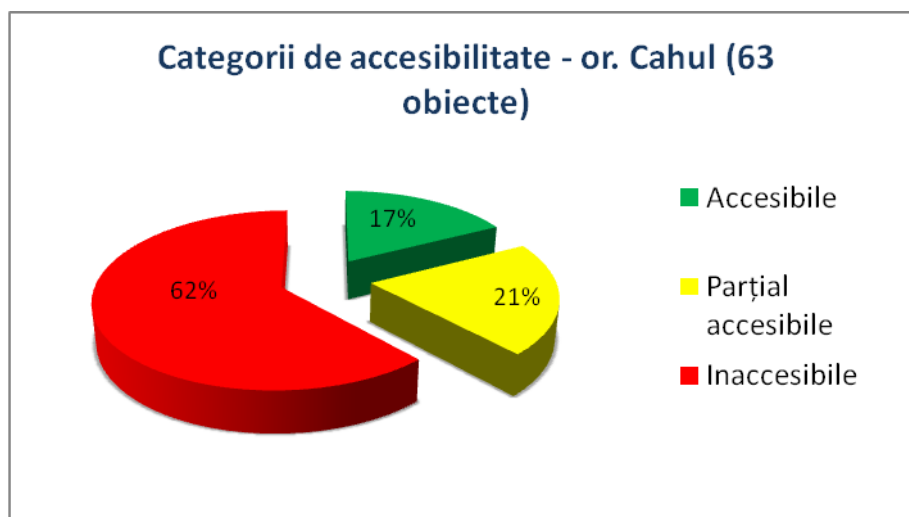
Maratonul din **orașul Cahul** a fost realizat în data de **2 iunie**, unde au participat **10 persoane**. În același sens au fost divizate pe trei echipe, traseul a fost stabilit din timp și coordonat de coordonatorul local cu implicarea voluntarilor.

Din cauza timpului nefavorabil maratonul a fost amânat pentru mai târziu. În grupul de 3-4 persoane, unul avea sarcina să completeze chestionarul tehnic a obiectului, cineva făcea poze și un alt voluntar a distribuit falyere.

Conform tabelului, în orașul Cahul au fost evaluate **63 de obiecte** de menire publică:

Categorii de accesibilitate - or. Cahul (63 obiecte)						
			buc.	%	buc.	%
1	Accesibile		11	17,46	11	17,46
2	Parțial accesibile		13	20,63	13	20,63
3	Inaccesibile	Trepte	35	55,56	39	61,90
		Șine metalice/beton	4	6,35		

	Total		63		63

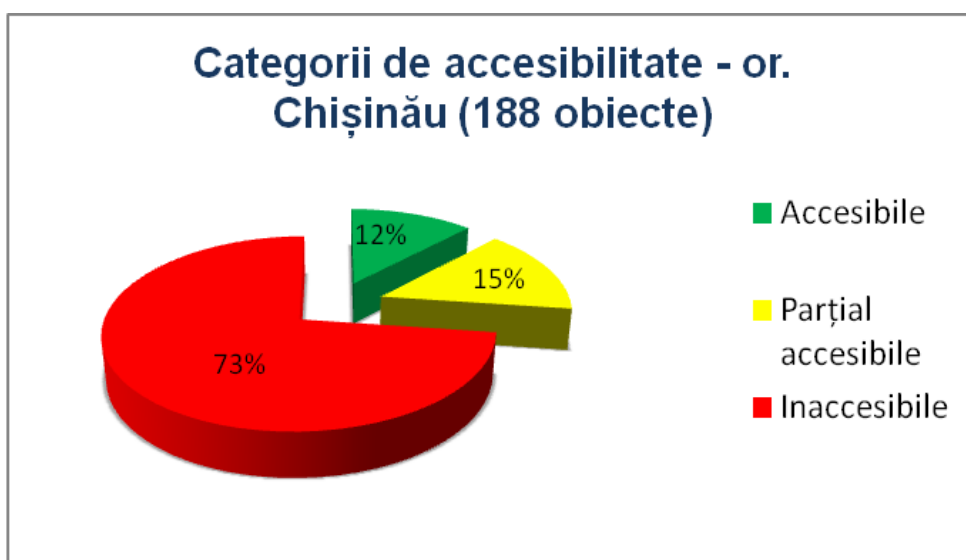
Organizarea activităților de sensibilizare și maratonul organizat în or. Chișinău

În data de **23 mai** a fost organizat maratonul de sensibilizare a autorităților publice locale și a întregii societăți în orașul Chișinău. La eveniment au participat a peste **20 persoane** (angajați și beneficiari ai Asociației, cu și fără dizabilități, voluntari). Pentru buna desfășurare a evenimentului a fost obținută autorizație din partea primăriei mun. Chișinău, iar pentru a implica cât mai mulți participanți evenimentul a fost intens promovat prin intermediul rețelelor de socializare, inclusiv a fost expediat un comunicat de presă jurnaliștilor (**Anexa 31**).

În rezultat, cele 5 grupuri de evaluare (formate din specialiști ai Asociației, voluntari, beneficiari) au evaluat gradul de accesibilitate a **188 de obiecte** din mun. Chișinău în baza chestionarului tehnic structurat (acces la intrare, interior, baie, ghișeie). Din totalul instituțiilor evaluate 137 sunt inaccesibile pentru persoanele cu dizabilități, ceea ce denotă necesitatea desfășurării în continuare a unor campanii de informare cu privire la importanța accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, ce presupune adaptarea rezonabilă și cum poate fi asigurată. Inclusiv se propune pe viitor de desfășura în continuare acțiuni de advocacy de sensibilizare a opiniei publice.

Tabelul evaluărilor din or. Chișinău:

Categoriile de accesibilitate - or. Chișinău (188 obiecte)						
			buc.	%	buc.	%
1	Accesibile		23	12,234	23	12,23
2	Parțial accesibile		28	14,894	28	14,89
3	Inaccesibile	Trepte	117	62,234	137	72,87
		Șine metalice/beton	20	10,638		
Total			188		188	

În cadrul evenimentului au fost sensibilizați locuitorii orașului Chișinău, angajații / patronii / administrația de instituții evaluate și reprezentanții Autorităților Publice referitor la problema accesului la infrastructură pentru persoanele cu dizabilități și grupul de mobilitate redusă.

În urma mediatizării la eveniment au fost implicate canale de televiziune Jurnal TV, PRIME, PRO TV, Publika etc. Mai jos sunt linkurile unde a fost mediatizat evenimentul:

<http://protv.md/stiri/social/au-testat-o-pe-propria-piele-chisinaul-e-accesibil-pentru-persoanele---563571.html>

http://www.publika.md/persoanele-cu-dizabilitati-ignorate-de-autoritati-ce-au-decis-sa-faca-membrii-asociatiei-motivatie_1940461.html

<http://www.tv7.md/ro/social/voluntarii-vor-testa-cat-de-accesibila-este-infrastructura-pentru-persoanele-cu-dizabilitati/>

<http://www.europalibera.org/content/article/25395252.html>

<http://www.europalibera.org/media/video/25396068.html>

<http://tv7.md/ro/social/mai-multe-persoane-in-scaun-cu-rotile-au-testat-rampele-de-acces-din-capitala/>

<http://tv7.md/ru/obschestvo/lyudi-v-invalidnyih-kolyaskah-poprobovali-proehat-po-pandusam-v-kishineve/>

<http://politik.md/articles/social/reportaj-foto-maraton-de-evaluare-a-accesibilitatii-chisinaului-pentru-cei-in-scaune-rulante/25586/>

<http://jurnaltv.md/ro/news/2014/5/25/chisinaul-accesibil-doar-pentru-unii-10029987/>

6. Informarea și sensibilizarea reprezentanților Inspecției de Stat în Construcții referitor la problemele de acces la infrastructură a persoanelor cu dizabilități locomotorii

În data de 27 iunie a fost organizată ședința de lucru cu reprezentanții Inspecției de Stat în Construcții. În acest sens a fost redactat un demers în adresa Ministrului dl Răducan Marcel în data de 4 iunie, cu scopul facilitării organizării ședinței respective. A se vedea **Anexa 32**.

Astfel, reprezentanții Ministerului s-au arătat foarte deschiși spre colaborare, ușor s-a stabilit contactele și data preliminară a ședinței (discuțiile au fost reprezentate de către dl A. Barbălat - șef direcție verificare).

Scopul ședinței de lucru cu reprezentanții Ministerului a fost să sensibilizăm și să prevenim încălcarea dreptului la accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități. Astfel, putem menționa ca un rezultat foarte eficient a fost participarea a **48 de inspectori** din domeniul verificării accesului la obiectele de menire publică din toate raioanele țării.

Ședința a fost deschisă cu cuvânt de salut de către șeful Inspecției Vasile Radu, și respectiv dl a venit cu un raport de monitorizare și verificare în urma implementării măsurilor de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități. A se vedea **Anexa 33 și Anexa 34**.

Pentru fiecare participant s-au pregătit o mapă cu materiale informative. În cadrul ședinței de lucru au fost puse în discuții rezultatele evaluării din or. Chișinău și raioanele Hîncești, Cahul și Edineț. Discuțiile au devenit mai aprinse din momentul când inspectorilor li s-a solicitat să vorbească despre rezultate și inclusiv și încălcările care s-au constatat în urma monitorizării de către AO „MOTIVAȚIE”. Majoritatea învinuirilor de încălcare și nerespectare vin în adresa reprezentanților APL, reprezentanții Asociațiilor Invalizilor care dau avizare la document și nu sunt informați despre corectitudinea unei adaptări după standarde, și respectiv și asta este unul din motive că rampele sunt efectuate incorect. O altă remarcă din partea inspectorilor a fost, că agenții economici sunt verificați și avertizați despre respectarea standardelor, însă din motiv că închiriază spații, nu au destul spațiu / loc pentru a corecta rampa, sau a plasa una după standarde, și ulterior de aici și evitarea responsabilităților. Ca să răspundă la avertizare, agenții / proprietarii de imobile plasează 2 șine care sunt foarte ieftine și nu cer investiții și spațiu mai mult.

Unii dintre inspectori a venit cu propunerea ca la fiecare aprobare a certificatului de urbanism, să fie propusă o persoană competentă, utilizator de scaun rulant care să vină la fața locului și să testeze rampa. Până nu se constată că poate fi utilizată, nu se dă aviz la obiect.

În cadrul evenimentului au fost prezenți și mass-media, care ulterior au relatat în cadrul programului de știri despre aportul colaboratorilor Inspecției în respectarea dreptului la

accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități.

Agenda ședinței a fost discutată din timp cu ambele părți, a se vedea **Anexa 35**.

Prezentarea în baza căruia s-au provocat discuții cu inspectorii despre rezultatele evaluării și încălcările prezentate, a se vedea **Anexa 36**.

Lista participanți la ședință, a se vedea **Anexa 37**. Pozele vor fi atașate pe mape.

7. „Informarea și sensibilizarea reprezentanților Asociației Arhitecților din Moldova referitor la problemele de acces la infrastructură a persoanelor cu dizabilități locomotorii”

În data de 25 septembrie 2014 a fost realizat seminarul pentru Arhitecții din Republica Moldova. Discuțiile de planificare cu reprezentanții Ministerului și anume Președintele Uniunii Arhitecților Domnul Iurie Povar au început din luna iulie, unde s-a concretizat când este mai bine de stabilit seminarul pentru arhitecți. După cele discutate s-a convenit a realiza seminarul în luna septembrie când cea mai mare parte a arhitecților revin din concedii. Astfel a fost elaborat un demers către Domnul Ministru al MDRC și domnului Iurie Povar, președintele Uniunii Arhitecților. A se vedea **Anexa 38**.

Scopul instruirii / ședinței a fost de a informa reprezentanții Ministerului despre problema accesibilității la infrastructură și importanța respectării acestui drept. Care sunt consecințele nerespectării și cât de mult problema accesibilității stopează integrarea socială a copiilor și tinerilor cu dizabilități.

Seminarul și agenda a fost planificat pe pași cu reprezentanții Ministerului, dl Iurie Povar președintele Uniunii Arhitecților a venit cu un cuvând de salut în cadrul instruirii și a accentuat pe cât de important este aportul arhitecților în respectarea normelor și includerea acestora în procesul de proiectare. La fel domnul Spasov Anatolie, consultant principal, Direcția Arhitectură, proiectări, urbanism și amenajarea teritoriului, a menționat faptul că fiecare specialist în domeniul construcțiilor cunoaște și este foarte bine informat / atenționat despre standardele care trebuie respectate cu privire la accesibilitate. Și una din soluții din partea arhitecților a fost: înăsprirea sancțiunilor pentru nerespectarea accesibilității a agenților economici și tuturor persoanelor vizate.

În cadrul instruirii au fost implicați reprezentanții de la Coaliția Nediscriminare unde au relatat despre exemplul de bună practică cu reprezentanța Farmaciei Felicia, care au ajuns la tranzacția de împăcare prin care aceștea se asumă responsabilitate ca în timp de 3 ani vor facilita accesul în cele 101 de filiale de farmacii din R. Moldova.

În cadrul instruirii specialiștii AMM au relatat despre monitorizarea și evaluarea obiectelor de menire publică din mun. Chișinău și cele 3 regiuni. În baza unei prezentări cu poze, clădiri evaluate, rampe modele pozitive și modele negative de accesibilitate, și la finele prezentării au fost relatate și succesele / rezultatele în urma realizării acțiunilor de sensibilizare din regunile menționate. A se vedea **Anexa 39**.

Spre finele instruirii arhitecții au menționat că trebuie înăsprite amenzile pentru administratori / proprietari ai obiectelor; să nu se permită exploatarea clăririi fără a avea rampe de acces și acces în interior; să se aloce mai mult spațiu pentru a face o rampă dupa standarde (pentru ca aceasta necesită spațiu), și în echipa de recepție finală să fie dată semnătura ultima a arhitectului care a elaborat proiectul.

Agenda seminarului a se vedea **Anexa 40**.

Conform listei participanți **Anexa 41** au fost prezenți 41 de Arhitecți din R. Moldova (din poze și din mapele cu informație oferită la fiecare participant, persoanele prezente au fost

peste 50).

8. Perfecționarea și promovarea Hărții Accesibilității

Pentru o bună promovare și administrare a Hărții Accesibilității, administratorul hărții a fost instruit de către specialist-expert a companiei TRIMETRICA, Eugeniu Cepoi – director de dezvoltare.

*Instruirea a fost divizată în 4 zile a câte patru ore, în luna noiembrie 2 zile și respectiv în luna decembrie 2 zile. A se vedea agenda instruirii (**Anexa 42**).*

Scopul acestei instruirii a fost: instruirea administratorului Hărții accesibilitate în utilizarea platformei ArcGIS On-line pentru crearea și partajarea hărților on-line, ceea ce a permis pe viitor să fie aplicate instrumente performante în perfectarea și îmbunătățirea unei hărți on- line permanent.

Astfel în urma instruirii, administratorul hărții a învățat:

- ✓ *cum se pregătesc datele geospațiale și la ce să atragă mai mult atenția, cum pot fi înlăturate erorile în caz că datele sunt eronate și în ce formă se acumulează;*
- ✓ *cum se crează straturi tematice, elaborând mai multe exemple și modificări;*
- ✓ *cum se configurează diferite hărți, online și cum se fac modificările necesare după anumite standarde sau dorințe;*
- ✓ *cum se crează grupuri pentru activitățile asupra hărții, ce posibilități de acces și de modificări pot avea ele etc.*
- ✓ *sistemul de căutare a obiectelor Raportul în urma instruirii, a se vedea în (**Anexa 43**).*

În urma instruirii Administratorul hărții a practicat și a executat modificări pe harta accesibilității, inclusiv creînd și un model a sistemelor de cautare a obiectelor pe harta.

*Raportul în urma instruirii desfășurat în detalii și modificările aplicate, a se vedea în (**Anexa 44**).*

*Pentru promovare și sensibilizare opiniei publice a fost realizată o informație / apel despre „Harta Accesibilității” și e-mail-ul la care pot fi expediate informații cu privire la obiectele accesibile sau neaccesibile (**a se vedea Anexa 45**). Această informație a fost plasată pe pagina web a AMM, pe paginile de Facebook și Odnoklassniki, pe www.curaj.net, pe www.civic.md, de asemenea pe grupurile de pe Facebook: Monitorizarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în Moldova și Accesibilitate pentru toți. Acest mesaj a fost expedit prin e-mail beneficiarilor AMM și altor organizații din domeniul persoanelor cu dizabilități cu rugămintea de a contribui la completarea hărții și la redistribuirea mesajului. A fost lansat pe Facebook un apel către toți beneficiarii AMM de a contribui la distribuirea mesajului, astfel încât să fie cunoscut de cât mai multe persoane.*

Au fost transmise e-mailuri cu informație și solicitare de a plasa bannerul “Harta Accesibilității” pe situri-le:

- a) www.alerte.md, b) www.civic.md, c) <http://www.mpsfc.gov.md/>,

<http://www.mtid.gov.md/index.php>, <http://www.edu.md/>,
<http://advocacy.md/?lang=en>, <http://www.chisinau.md/>, www.999.md,
<http://aopd.md/ro/>, www.calm.md

Elaborarea bannerului "Harta Accesibilității" și plasat pe site-le:

- a) <http://www.alerte.md/page/index/2> (în about)
- b) <http://www.civic.md/> (la publicitate socială)
- c) <http://motivatie.md/ro.html>.

A fost elaborate un model de flyer pentru a promova Harta Accesibilității (a se vedea **Anexa 46, 47**).

Promovarea „Hărții accesibilității” și al e-mail-ului creat s-a realizat prin distribuirea flyer-ului:

- Prin înmânare directă în stradă a locuitorilor din mun.Chișinău (29 aprilie – aleea străzii Mircea cel Bătrîn) și la evenimente la care Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova a luat parte cu mese informative (10 mai – Ziua Europei, 29 mai – Târgul Locurilor de Muncă în cadrul Forumului de Meserii pentru tineret). Pozele vor fi anexate la raport.

De asemenea, flyerele de promovare au fost înmânate direct reprezentanților instituțiilor de stat: Asociația Teritorială Medicală Ciocana, Centrul Medicilor de Familie nr.9, Centrul Medicilor de Familie nr.2, Centrul Medicilor de Familie nr.3, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru, Direcția Generală de Asistență Socială, Institutul de Criminologie și Științe Penale, Universitatea Liberă Internațională etc.

- Prin înmânare indirectă a fost realizat prin intermediul Poștei Moldovei odată cu demersurile expediate în atenția a 184 de reprezentanți ai instituțiilor de stat și private din mun. Chișinău (150) și din raionul Șoldănești (34). **A se vedea Anexa 48 și Anexa 49.**

În total au fost distribuite în jur de 2000 de flyere de promovare a „Hărții accesibilității” și al e-mail-ului creat pentru completarea și actualizarea ei, încurajându-se implicarea societății civile și autorităților publice în crearea condițiilor de acces pentru persoanele cu dizabilități. Menționăm că atât reprezentanții societății civile (însuși locuitorii orașului Chișinău), cât și reprezentanții autorităților publice au manifestat deschidere spre comunicare, au recunoscut existența multiplelor probleme la capitolul accesibilitate și necesitatea realizării unor schimbări urgente în acest domeniu.

În data de **16-17 mai** au fost realizate vizite la instituțiile menționate, cu scopul colaborării și informării despre respectarea dreptului la accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități:

1. Asociația Teritorială Medicală Ciocana, întâlnire cu dna Dorina Tizu, director Asociație.
2. Centrul Medicilor de Familie nr.9, întâlnire cu dl Valentin Roșca, manager Centru.
3. Centrul Medicilor de Familie nr.2, întâlnire cu dna Olga Petrov, manager Centru.
4. Centrul Medicilor de Familie nr.3, întâlnire cu dl Victor Puiu, director Asociația Teritorială Medicală Botanica / manager Centru.
5. Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru, întâlnire cu Tofănică Viorica, director de

instituție.

6. Direcția Generală de Asistență Socială Chișinău, întâlnire cu Valeriu Negru.

Toți reprezentanții de instituții menționați, cu excepția Dnei Petrov de la CMF nr.2, au manifestat o atitudine cooperantă, deschiderea spre crearea condițiilor de acces, solicitând suportul informațional și consultanță din partea echipei Asociației. Două din cele 7 instituții vizitate sunt accesibile pentru persoanele cu dizabilități fizice, celelate 4 instituții au rampe de acces la intrare din șine metalice, iar în interior nu sunt prevăzute cu condiții de acces, iar una este total inaccesibilă.

La momentul actual „Harta Accesibilității” are identificat și plasat **853** de obiecte (accesibile / inaccesibile, parțial accesibile). Anul respectiv 2014 au fost plasate 341 de obiecte pe Hartă, obiectele în urma evaluărilor de accesibilitate în or. Chișinău, Hîncești, Edineț și Cahul.

- Harta Accesibilității la moment are 1041 de accesări, a se vedea Anexa 50;
- Harta Accesibilității a obiectelor din mun. Chișinău, a se vedea Anexa 51;
- Harta Accesibilității a obiectelor din or. Hîncești, a se vedea Anexa 52;
- Harta Accesibilității a obiectelor din or. Edineț, a se vedea Anexa 53;
- Harta Accesibilității a obiectelor din or. Cahul, a se vedea Anexa 54.

Harta este reactualizată mereu, colegii după posibilitate mai evaluează clădirile din apropiere a locului de trai, cu coordnatorii s-a discutat că este bine să se implice și să monitorizeze accesibilitatea la ei în regiune și nemijlocit să implice pe fiecare cetățean din societate.

9. Ședința Consiliului Governamental pentru Problemele Persoanelor cu Dizabilități.

Nu s-a reușit să organizăm Ședința Consiliului Governamental pentru problemele persoanelor cu dizabilități, din motiv că ședințele se organizează o dată la 3 luni și nu sunt invocate. S-a dus discuții de organizare în luna iulie-august pentru a relata despre evaluările accesibilității realizate în or. Chișinău, Hîncești, Edineț și Cahul.

Oricum în data de 14 aprilie – am **participat la Ședința Consiliului Governamental pentru persoanele cu dizabilități, fiind membrii consiliului**. Doi reprezentanți ai AMM (directoarea și asistentul de proiect) au luat parte la ședință unde au fost prezenți reprezentanți ai Ministerelor și Societatea Civilă și membrii consiliului:

- MMPSF a prezentat raportul pe 2013, rezultatele, serviciile dezvoltate (case comunitare, echipe mobile, majorare alocații și pensii);
- Dnul Meșter din partea societății civile a pus în discuție și a atenționat despre câteva probleme: parcări specializate pentru persoane cu dizabilități, situația inaccesibilității a Ministerelor (nu este acces la baie), camere sanitare accesibile pentru PD, și raportul cu privire la monitorizarea Convenției ONU.
- Dna Tatiana Potîng a declarat că va trimite scrisori de informare cu privire la problemele relatate;
- S-a propus să fie revizuit membrii Consiliului Governamental și de stabilit o dată la cât să fie organizate ședințele de lucru. Agenda ședinței de lucru a se vedea **Anexa 55**.

10. Organizarea Conferinței de presă de totalizare a proiectului. Prezentarea rezultatelor.

În luna septembrie la finele lunii, au fost duse discuții cu reprezentanții companiei de presă „News Moldova” cu care avem o colaborare de câțiva ani de zile, și care ne permit de fiecare dată când apelăm la ei de a face evenimentele în cadrul companiei gratis. Astfel, a fost redactat un anunț către reprezentanții companiei și reprezentanții media. Anunțul a fost modificat la sugestiile finanțatorului și aprobat. A se vedea **Anexa 56**.

Un mesaj de informare a fost trimis către reprezentanții media în număr de 101 adrese de e-mail în data de 22 septembrie și repetat în data de 26. A se vedea print screen la mesaj, **Anexa 57**.

Conferința a durat o oră, au fost prezentate scopul, obiectivele proiectului, activitățile realizate, rezultatele monitorizării evaluărilor din mun. Chișinău și regiuni a fost prezentat de Ion Emilian. Și Emma Matreniuc, coordonator Edineț a vorbit despre experiența de realizare a activităților, implicarea autorităților locale, problemele întâlnite și în final rezultatele realizate în Edineț.

În cadrul conferinței au participat 7 reprezentanți media a se vedea lista cu semnături **Anexa 58**. Reprezentanții media au primit câte un set de informație cu privire la proiect, rezultate și comunicatul atașat, care a fost redactat și aprobat de către reprezentata în comunicare din echipa Soros-Moldova. A se vedea **Anexa 59**.

Mai jos sunt prezentate linkurile unde a fost relatat despre eveniment:

<http://www.ipn.md/ro/societate/64779>

<http://tv7.md/ro/social/persoanele-cu-dizabilitati-cer-ca-antreprenorii-care-construiesc-rampe-inaccesibile-sa-fie-amendati-mai-dur/>

Participări la emisiuni:

Centrul de investigații jurnalistice a realizat un filmuleț despre „Orașul Obstacol,” cu implicarea specialiștilor AMM. Filmuleț realizat de Olga Ceaglei.

<http://www.investigatii.md/index.php?art=764>

Participarea în cadrul emisiunii „Bună dimineața” la Jurnal TV în data de 25 mai 2014, de către Coordonatorul RP Elena Rățoi.

<http://jurnaltv.md/ro/news/2014/5/25/chisinaul-accesibil-doar-pentru-unii-10029987/>.

În data de 22 iulie membrii AMM au participat la un club de presă „ACCESIBILITATEA un lux în R.Moldova”, organizat de Coaliția nediscriminare. În cadrul discuției libere AMM a relatat despre problema accesibilității și despre rezultatele monitorizării evaluărilor din Chișinău și regiuni. La ședința de lucru a luat parte reprezentanții Ministerului și specialistul principal, Direcția Generală arhitectură mun. Chișinău. Au fost adresate întrebări directe cu privire la încălcarea dreptului la accesibilitate.

Agenda și lista participanți a se vedea **Anexa 72, 73, 74**.

Pregătirea pentru implementarea proiectului. Descrieți modul în care a fost efectuată pregătirea pentru realizarea proiectului:

Pentru o bună organizare a activităților din proiect au fost stabilite ședințe de lucru cu echipa de implementare pentru planificarea succintă a activităților prioritare și care aveau o consecutivitate în cadrul proiectului.

- *Pentru început s-a stabilit contacte cu coordonatorul de grup din Cahul, s-au discutat detalii, responsabilități și obligații vizavi de coordonare;*
- *A fost identificată persoana pentru Instruirea de Liderism a grupurilor de inițiativă și voluntari;*
- *S-a stabilit contactele cu expertul care a instruit administratorul Hărții.*

În baza activităților din proiect coordonatorii au avut necesitate de instruire și ghidare în buna realizare a activităților. Fiecare pas era planificat, se discutau propunerile și se lua decizii. Astfel, activitățile coordonate de ei au fost bine organizate și cu rezultate la finele proiectului.

Următorul pas: au fost stabilite contacte cu reprezentanții instituțiilor în organizarea seminarelor pentru studenți și viitorii specialiști. Colectarea datelor, discuții telefonice și redactare trimitere a demersului către reprezentanți.

Aceeași structură au fost organizate seminarele pentru reprezentanții Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor. Discuție telefonică, stabilire de date concrete în urma demersului și solicitării noastre de a se implica.

Procurările din cadrul proiectului au fost făcute în baza ofertelor, lista de birotică analizată în așa mod ca să fie cheltuit bugetul corespunzător. La fiecare instruire am avut mai mulți participanți la care s-au distribuit mape cu materiale informative. Seminarele aveau agenda zilei, suportul de curs pentru instruire.

În baza planificării din timp a activităților am avut și rezultate și mai mulți participanți la semnarele informative și de sensibilizare a opiniei publice cu privire la problema accesului fizic la infrastructură.

Pentru fiecare activitate din proiect au fost prezentate materialele utilizate, listele cu participanți, toată logistica ce ținea de tematică.

Succesul proiectului. Descrieți succesul proiectului în atingerea obiectivelor. Specificați dacă ați atins sau nu obiectivele și rezultatele prevăzute în aplicație și în ce mod au fost acestea atinse:

Obiectivul 1:

- *Creșterea nivelului de conștientizare a importanței problemei accesului la infrastructură pentru persoanele cu dizabilități locomotorii de către societate și de către factorii de decizie relevanți pentru această problemă.*
- *38 de reprezentanți ai Inspecției de Stat în Construcție informați și sensibilizați cu privire la problema accesibilității – În cadrul seminarului organizat au participat **48 de inspectori** conform listei **Anexa 37**.*
- *35 de reprezentanți ai Uniunii Arhitecților și Asociație Arhitecților sensibilizați și informați despre problema accesului și despre rezultatele ebaluărilor din regiuni – conform listei **Anexa 39** în cadrul instruirii au participat **41 de arhitecți** (nu toate persoanele s-au semnat, au fost prezenți, conform mapelor*

- distribuite peste 50 de participanți);
- Organizarea a 4 seminare de informare și sensibilizare pentru studenții de la Universitatea Tehnică și Colegiul de Construcții – au participat 98 de studenți UTM și 102 studenți la Colegiul de Construcții;
- Participarea la ședința de lucru a Consiliului Guvernamental pentru Problemele Persoanelor cu Dizabilități în data de 14 aprilie, a fost atinsă problema discriminării vizavi de accesul fizic (baie accesibilă, parcări pentru persoane cu dizabilități etc);
- Desfășurarea a **3 mese rotunde** în Cahul, Hîncești și Edineț - Hîncești **30 participanți**; Edineț - **28**; Cahul – **24**. În Cahul a fost prezent inspectorul în construcții și în Edineț arhitectul principal;
- Desfășurarea maratoanelor de sensibilizare a autorităților și a opiniei publice – **4 maratoane** desfășurate – **153 de obiecte** evaluate în regiuni și **188 în mun. Chișinău**;

Obiectivul 2:

- Creșterea nivelului de acces la infrastructură pentru persoanele cu dizabilități locomotorii prin oferirea unor servicii de informare și formare funcționale în acest sens.
- Șapte participanți instruiți și formați ca lideri de grup.
 - Participanți formați să vorbească despre dreptul la accesibilitate;
 - Participanți instruiți cum să comunice cu autoritățile locale în vederea soluționării problemelor de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități;
 - Lideri cu inițiativă care au învățat cum să schimbe lucrurile în regiunea sa.
- Patru grupuri de inițiativă a câte 7-8 participanți, au fost instruiți în vederea respectării dreptului la accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități.
 - Patru grupuri formați să comunice constructiv cu reprezentanții autorităților locale în respectarea dreptului la accesibilitate;
 - Susținuți cum să organizeze activități de lobby și advocacy în regiunea sa.
- Harta Accesibilității perfecționată - Harta a fost perfecționată și îmbunătățită de către administratorul hărții care a fost instruit în domeniu. S-a adăugat instrumente de: trasare, imprimare, legenda, motorul de căutare, filtre, hărți de fundal etc..
- La moment pe Hartă sunt plasate **853 de obiecte** în total care arată nivelul de accesibilitate conform instrucțiunilor și metodelor de perfecționare în mun. Chișinău și cele trei regiuni implicate.
- Harta Accesibilității promovată prin: prin e-mailul creat accesibil@motivation-md.org.
 - A fost elaborat un baner al Hărții și plasat pe: <http://www.civic.md/>, <http://alerte.md/>, <http://aopd.md/ro/>, <http://mpsfc.gov.md/>
 - Prin înmânare directă în stradă a locuitorilor din mun. Chișinău (29 aprilie – alea străzii Mircea cel Bătrîn) și la evenimente la care Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova a luat parte cu mese informative (10 mai – Ziua Europei, 29 mai – Târgul Locurilor de Muncă în cadrul Forumului de Meserii pentru tineret). Pozele vor fi anexate la raport.
 - De asemenea, flyerele de promovare au fost înmânate direct reprezentanților

instituțiilor de stat: Asociația Teritorială Medicală Ciocana, Centrul Medicilor de Familie nr. 9, Centrul Medicilor de Familie nr.2, Centrul Medicilor de Familie nr.3, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru, Direcția Generală de Asistență Socială, Institutul de Criminologie și Științe Penale, Universitatea Liberă Internațională etc.

- *Prin înmânare indirectă a fost realizat prin intermediul Poștei Moldovei odată cu demersurile expediate în atenția a **184 de reprezentanți ai instituțiilor de stat și private din mun. Chișinău (150) și din raionul Șoldănești (34).***
- *În cadrul maratonului din municipiu unde au fost evaluate 5 străzi din capitală, 5 echipe implicate, trei canale de televiziune care au mediatizat evenimentul.*
- *În toate mapele pentru participări instruirii, ședințe de lucru cu Inspectorii, verificatori, arhitecți, studenții de la UTM și Colegiul de Construcții au fost distribuite flayere cu Harta Accesibilității.*

Modul de implementare a proiectului. Descrieți modul în care a fost implementat proiectul. Descrieți progresul efectuat în realizarea obiectivelor propuse, a etapelor parcurse și a activităților încheiate în perioada de derulare a proiectului (*conform planului de activități din cererea de finanțare*):

Activitățile din proiect au fost realizate și planificate conform cerințelor și a consecutivității. Fiecare activitate / pas s-a făcut cu informarea grupului, discutarea propunerilor și soluțiile cele mai eficiente de realizare.

➤ *Coordonatorii de grup de inițiativă:*

- *Stabilirea și menținerea legăturii cu fiecare coordonator;*
- *Stabilirea datelor a instruirilor în corespundere cu necesitățile fiecăruia;*
- *Discuții stabilite cu experții, planificarea suportului de curs;*
- *Organizarea instruirilor;*
- *Fiecare coordonator de grup a primit consultanță și ghidare din partea specialiștilor organizației, au fost susținuți în fiecare pas de organizare;*
- *Pregătirea logistică a activităților și stocarea informației colectate în urma instruirilor.*

Fiecare activitate a fost discutată pe pași, au fost evaluate rezultatele și întrebările care nu erau clare din start.

➤ *Organizarea seminarelor de informare și sensibilizare:*

- *prin redactare demers, stabilire contacte, discuții telefonice. Fiecare instituție a delegat câte un reprezentat pentru realizare seminarelor și ședințelor de lucru cu Inspectorii de Stat în Construcții, cu reprezentanții Uniunii Arhitecților.*

Fiecare reprezentant a instituției s-au manifestat foarte deschiși și au fost foarte receptivi la organizarea evenimentelor. În același timp Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor ne-au solicitat să ne implicăm în: organizarea seminarelor de informare pentru 150 specialiști (proiectanți verificatori, arhitecți) organizat în luna octombrie-noiembrie.

Au solicitat implicarea Asociației în redactarea documentului „Codul practic în Construcții”, ulterior s-a dat aviz la document.

➤ *Organizarea maratoanelor și a grupelor:*

- *Grupurile de inițiativă și voluntarii inițial au fost instruiți cum se fac evaluările și monitorizarea obiectelor;*
- *A fost morificat chestionarul împreună cu toți participanții în baza căruia au fost extrase datele despre obiectele evaluate;*
- *Fiecare coordonator a făcut traseul maratonului, discutat cu echipa Asociației;*
- *La fiecare participant din grup i s-a delegat sarcini de realizare în timpul maratoanelor;*
- *Fiecare detaliu discuta și analizat ce a ținut de coordonate, link, poze, plasare, înregistrare;*
- *După care toate datele au fost stocate și prelucrate de administratorul hărții, ca ulterior să fie introduse on-line.*

Respectiv fiecare activitate a fost planificată pe pași și coordonată. Nu am întâlnit mari dificultăți la realizare, am avut receptivitate din partea autorităților. Asociația are deja o imagine și transparență a ceea ce facem, avem rezultate în urma proiectelor realizate de ani de zile. Și suntem solicitați să ne implicăm ca echipă în instruirii, seminare de informare pentru diverse categorii de persoane.

Obiectivele au fost atinse, și ca indicatori avem mult mai mare decât a fost planificat.

Rezultatele obținute: **outputs** (produse ale activităților proiectului) și **outcomes** (rezultate obținute). Descrieți cât mai concret rezultatele proiectului în mărimi cantitative și calitative (indicatori de performanță, efecte sociale, etc.), cu accent asupra modului de aplicare a rezultatelor proiectului precum și factorii importanți de succes a proiectului.

Conform activităților din proiect am atins următoarele rezultate:

- ✚ *Au fost formate 4 grupe de inițiativă: Chișinău, Hîncești, Edineț și Cahul;*
- ✚ *7 participanți au fost formați ca lideri și persoane resurse, instruiți cum să comunice cu autoritățile și cum să vorbească despre respectarea dreptului la accesul fizic a persoanelor cu dizabilități;*
- ✚ *Coordonatorii din regiuni au organizat cu suportul AMM:*
- ✚ *3 mese rotunde pentru sensibilizarea autorităților locale și a opiniei publice;*
- ✚ *4 maratoane de evaluare a accesibilității și sensibilizare a societății cu privire la problema de acces la infrastructură;*
- ✚ *153 de obiecte de menire publică evaluate și plaste pe Hartă din or. Hîncești, Edineț și Cahul;*
- ✚ *188 de obiecte de menire publică evaluate în mun. Chișinău;*
- ✚ *Harta Accesibilității a fost promovată prin înmânare directă a flyerilor, vizite la instituții;*
- ✚ *2000 de flayere cu promovarea Hărții distribuite direct și indirect;*
- ✚ *7 Centre ale Medicilor de Familie evaluate și promovate dreptul la accesibilitate;*
- ✚ *183 de demersuri în adresa instituțiilor de stat trimise prin Poșta Moldovei cu atașarea flyerului, unde a fost menționat importanța respectării dreptului la accesibilitate: 14 răspunsuri la demersuri, 4 instituții au solicitat implicarea AMM, s-au făcut vizite la fața locului;*
- ✚ *Harta Accesibilității perfecționată – 853 de obiecte plasate în comparație cu anul 2012 a 53 de obiecte;*
- ✚ *Mai mult de 7 canale implicate în mediatizare a acțiunilor cu privire la*

accesibilitate - *PRIME, TV 7, Jurnal TV, CTC, Moldova 1, NTV, Publika, Canal 3, Canal Regional, Radio Moldova, Europa Liberă etc...*

✚ *Pe parcursul realizării proiectului și anume perioada ianuarie-octombrie 2014 AMM a apărut în 51 de apariții media, articole, reportaje cu tematică respectării dreptului la accesibilitate. A se vedea Tabelul cu **linkuri Anexa 60** (în tabel sunt toate aparițiile media cu dreptul la angajare, studii, istorii de succes și accesibilitate **106 apariții în total**).*

✚ **48 de Inspectori** sensibilizați și informați în urma ședinței de lucru din 27 iunie 2014. Inspectorii au recunoscut că de fapt încălcări există, au menționat că trebuie de insistat să se respecte dreptul la accesibilitate. Respectiv li s-a relatat că monitorizările de către echipa Asociației vor continua instantaneu. Ca rezultat este receptivitatea și consultarea echipei în găsirea soluțiilor la problema accesibilității.

✚ În urma a patru seminare realizate, au fost informați și sensibilizați în jur de **200 de studenți**. Marea uimire pentru o mare parte din ei a fost, că până la momentul informării nu au analizat / gândit pe cât de stringentă este problema accesului pentru persoanele cu dizabilități și cum ar putea oferi suport în moment ce se întâlnesc cu astfel de persoane. Studenții au rămas impresionați de produsul realizat „Harta accesibilității”, rezultatele hărții, modul de implicare și dorința de a oferi suportul de voluntariat în îmbunătățirea hărții. Reprezentanții Colegiului de Construcții au solicitat să mai venim cu propunerea de a organiza seminare de informare, din motiv ce ar aduce rezultat la conștientizarea problemei și responsabilitate mai mare a viitorilor specialiști în domeniul construcțiilor. Din acel considerent că informația care este adusă studenților în cadrul instruirilor din colegiu este una generală și nu atât se atrage atenția la conștientizare și responsabilizare ca viitori specialiști.

✚ **41 de Arhitecți** din cadrul Uniunii Arhitecților și Asociației Arhitecților din R. Moldova sensibilizați și informați despre problema accesibilității. În cadrul instruirii specialiștii AMM au relatat despre monitorizarea și evaluarea obiectelor de menire publică din mun. Chișinău și cele 3 regiuni. În baza unei prezentări cu poze, clădiri evaluate, rampe modele pozitive și modele negative de accesibilitate, și la finele prezentării au fost relatate și succesele / rezultatele în urma realizării acțiunilor de sensibilizare din regiunile sus menționate.

✚ **În urma acțiunilor realizate în regiuni avem rezultate în promovarea accesibilității și efectuarea adaptării la:**

- Raionul Hîncești, s-au făcut adaptări la obiectele:
Rampă modificată la Primărie **Anexa 61** poza 5 și 6;
Terasă amenajată cu rampă, str. Mihalcea Hîncu 123, poza 7 și 8;
Piața Suveranității, str. Mihalcea Hîncu, s-au adaptat cu rampe din 2 părți, poza 10, 11, 12.
Au fost scrise 3 petiții de către Coordonatorul din Hîncești – 2 au aviz pozitiv;
A fost creat un grup de lucru de către Consiliul Raional pentru a elabora o strategie raională pentru incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități în raionul Hîncești, din care va face parte și membrii grupului de inițiativă. S-au realizat câteva întâlniri. Mai multe detalii a se vedea mesajul coordonatorului **Anexa 62**.

- *Orașul Edineț avem 2 rezultate de efectuarea rampelor: Consiliul Raional și Casa de Cultură, a se vedea **Anexa 63**.*
- *Orașul Cahul, avem următoarele rezultate: după organizarea acțiunilor în Cahul și implicarea comisiei psiho-pedagogice din care face parte mama Coordonatorului de grup s-au realizat următoarele adaptări la instituțiile educaționale:
Liceul Teoretic "M. Eminescu", s. Slobozia Mare;
Gimnaziul din satul Burlacu;
Gimnaziul din satul Larga Noua;
Gimnaziul din s. Slobozia Mare.
Mesajul atașat de către doamna Budan președinte a comisiei psiho-pedagice, a se vedea **Anexa 64**. Avem doar la un obiect poza, Coordonatorul de la Cahul a promis că vor fi trimise mai târziu.*

Alte rezultate în urma promovării proiectului și respectarea dreptului la accesibilitate:

Un alt rezultat în urma implementării proiectului „Liber în acțiune” este solicitarea Specialistului în ajustări spații – Ion Emilian (asistent de proiect) în proiectarea rampelor de acces pentru trei instituții: UTM, Centrul Contact, Casa Armatei, Centru Medicilor de Familie nr 10, Ciocana.

1. *Casa Armatei a venit cu solicitare de a propune proiect de rampă în cadrul organizării Târgului de Cariere organizat în parteneriat cu SRL Kintally. A fost elaborat proiectul de adaptare a rampei la intrarea în clădire.*
2. *Centru de instruire “Contact” am fost solicitați de către directorul Centrului, din motiv ce tot mai multe persoane cu dizabilități sunt participanți la seminare, și anume utilizatori de scaun rulant iar accesul în clădire nu corespunde standartelor. S-a elaborat proiectul de adaptare a rampei la intrarea în clădire.*
3. *Universitatea de Stat din Moldova, am fost solicitați de către Alianța Studenților Universității de Stat din Moldova prin Cristina Balan. S-a elaborat proiectul de adaptare a rampei la intrarea în clădire a blocului central, intrare în blocul 1, intrare în blocul 4, baia în blocul central, baia blocului 4, spațiul interior în blocul 4. Modele de rampe au fost atașate în anexele raportului trimestru I.*

3 *seminare organizate la solicitarea MDRC pentru cel puțin 150 de participanți (proiectanți, verificatori, arhitecți), seminare realizate la solicitare de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor în octombrie-noiembrie 2013;*

Broșura *Accesibilitate distribuită reprezentanților Ministerului peste 100 bucăți;*

În luna martie *am fost solicitați de reprezentanții Casei ONU, pentru a oferi consultanță cu privire la modificări în accesibilizarea spațiului interior / exterior, cameră sanitară, acces la intrare, uși, ghișeu, bucătărie. S-a discutat și s-au propus soluții în baza experienței AMM, s-a prezentat broșura „Accesibilitate pentru toți” care conține desene tehnice după standarde și*

informația relevantă în domeniul accesibilității. S-a solicitat prezența reprezentanților AMM și în timpul modificărilor și după finisarea acestora. La moment avem remodificarea rampei din exterior, vom prezenta pozele după finisarea lucrărilor din interior.

- ✚ În atenția Asociației a venit un demers (**Anexa 66**), cu solicitarea de implicare a Asociației de a redacta și de a veni cu propuneri la proiectele de documente normative conform demersului. Documentele au fost redactate, și s-a dat aviz.
- ✚ Unul din rezultate este faptul ca reprezentanții Ministerului (MDRC) încearcă să colaboreze cu noi ca organizație, și să se consulte. Deja suntem contactați și de agenți economici, angajatori care doresc să angajeze persoane cu dizabilități și întâmpină dificultăți la problema accesibilității a instituției sale, patronii demonstrează inițiativa de a încerca să adapteze spațiile clădirilor (am fost contactați de Compania LIDER).
- ✚ Angajații ONU din Republica Moldova au solicitat organizarea unei sesiuni de informare în data de 17 aprilie cu privire la necesitatea asigurării unei infrastructuri adaptate pentru persoanele cu dizabilități. Angajații AMM au participat în calitate de facilitatori în cadrul acestui eveniment, vorbind despre legislația în vigoare la acest capitol, standarde și norme în construcții și importanța adaptării infrastructurii la necesitățile persoanelor cu dizabilități.
- ✚ La intervenția echipei am reușit să prevenim construcția incorectă a rampei de la sediul central al Poștei Moldovei. A se vedea pozele la **Anexa 67, 68**.

Impactul. Descrieți impactul pe care l-a avut proiectul dumneavoastră. Ce s-a schimbat concret în urma realizării proiectului? Descrieți impactul activității asupra beneficiarilor/participanților. **Un accent trebuie pus asupra modului în care proiectul a contribuit la dezvoltarea unei societăți deschise.**

Putem menționa faptul, că deja problema accesibilității la infrastructură și însăși respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități este din ce în ce mai mult relatată în publicul larg. Societatea este informată, persoanele cu dizabilități vorbesc despre acest fapt și încearcă să sensibilizeze fiecare cetățean, indiferent de statut. Însăși rezultatele implicării a reprezentanților mass-mediei în transmiterea a diferitor situații care limitează accesul liber a persoanelor cu dizabilități și a grupului cu mobilitate redusă, problemele arătate publicului, apariția a mai mult de 50 de materiale media pe parcursul derulării proiectului, care a reflectat despre cât de stringentă este problema accesului fizic. Aceste aspecte demonstrează că societatea nu rămâne indiferentă, este bine informată și cei nemijlocit responsabili de respectarea dreptului la acces se vor gândi de zece ori înainte de a încălca acest drept. Monitorizarea evaluării obiectelor ne permite să ținem sub un oarecare control situația dată, faptul că reprezentanții Ministerului DRC sunt foarte deschiși și receptivi arată că undeva există acel respect și recunoaștere vizavi de experiența organizației noastre.

Am avut posibilitate ca la finele proiectului, din resursele economisite să solicităm editarea a unui tiraj de 1.000 de bucăți a Broșurei „Accesibilitate pentru toți”, fiind un produs și o informație foarte solicitată din partea tuturor persoanelor interesate.

Un alt rezultat și schimbare a fost pentru coordonatorii și grupurile de voluntari care au fost instruiți să devină lideri și persoane resurse în regiunea sa. S-a văzut și

rezultatele instruirii: dacă din start exista nesiguranță și neîncredere în ceea ce aveau de realizat, ulterior rezultatele și activitățile reușite în regiunile sale a demonstrat că poate fi făcut o schimbare în comunitate, luare de atitudine vizavi de problemele persoanelor cu dizabilități.

Schimbări față de planificarea inițială. Evidențiați diferențele față de obiectivele, rezultatele și resursele prevăzute în Planul de Acțiune (de realizare al proiectului). Indicați rezultatele obținute în raport cu cele așteptate. Prezentați problemele apărute pe parcursul implementării și cum au fost depășite:

Nu s-au realizat schimbări în planul de acțiuni. Activitățile au fost realizate conform proiectului și a obiectivelor.

Nu au fost depistate dificultăți sau probleme majore în desfășurare și comunicarea cu instituțiile implicate.

Doar că, nu s-a reușit să relatăm despre rezultatele proiectului în cadrul ședinței Guvernamentale pentru Problemele Persoanelor cu Dizabilități, din motiv că ședința se face o dată la trei luni și poate fi convocată doar de Doamna Viceprim-ministru.

Indiferent de acest fapt, organizația face parte din grupul membrilor și vom fi prezenți la următoarea ședință care va fi planificată. Atunci planificăm să atingem subiectul dat – respectarea dreptului la accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități și monitorizarea evaluărilor din regiuni și municipiu. În urma participării vom veni cu o raportare a activității date.

Evaluarea/ metode de evaluare a succesului/rezultatelor. Descrieți modul în care a fost făcută evaluarea:

Faptul că s-a atins rezultate în regiunile implicate, demonstrează implicarea și conștientizarea autorităților locale la problema accesibilității. Acțiunile în regiuni nu au avut scopul doar de a informa, dar s-a ajuns și la rezultate. Acest fapt a evaluat importanța instruirilor pentru liderii din regiuni.

O altă constatare a demonstrat realizarea cu succes a acțiunilor din regiuni, coordonatorii bine instruiți și siguri în propriile forțe, și cu rezultate la final de proiect.

Importanța relatării problemei la infrastructură a demonstrat implicarea și solicitarea reprezentanților media de a vorbi publicului larg despre problema accesibilității. Nu a fost cazul să-i contactăm noi, ne solicitau dumnealor să participăm la reportaje, emisiuni în cadrul TV, pe parcursul implementării proiectului problema accesului fizic a fost relatat în mai mult de 50 aparății media, emisiuni, articole, reportaje.

Orice pas de implementare a activităților a fost discutat în ședințe de lucru cu echipa, la apariția întrebărilor neclare se venea cu soluții pentru o bună realizare a acțiunilor.

Promovare. Descrieți cum ați promovat acest proiect (atașați articole din ziare). Indicați care au fost materialele realizate în cadrul acestui proiect, cum au fost ele distribuite, și care au fost criteriile:

Proiectul și activitățile realizate au fost mediatizate și promovat prin toate căile / metodele posibile. Fără a solicita implicarea presei ca Organizație am avut foarte multe solicitări / participări, realizări, articole media care au reflectat problema accesibilității la infrastructura socială.

Unul din filmulețe a fost realizat de către Olga Ceaglei, reporter al Centrului de Investigatii Jurnalistice, a realizat un material despre accesibilitatea orașului Chișinău pentru persoane cu diverse tipuri de dizabilități. Filmulețul de 23 de minute reprezintă o investigație a problemei. În acest material apar și reprezentanții AMM care vorbesc despre experiența lor în acest domeniu.

<http://www.investigatii.md/index.php?art=764>

Unul dintre toate materialele media a fost realizat în data de 3 octombrie și difuzat pe 9 octombrie de reprezentanții canalului CTC, Daria Talmaci. Materialul a relatat despre proiectul „Acces pentru toți”, problemele stringente, acțiunile realizate și rezultatele finale, impactul proiectului.

<https://www.youtube.com/watch?v=AHbjZeyq9-k&feature=youtu.be>

Fiecare activitate din proiect a fost relatată printr-un articol care ulterior să fie plasată pe pagina oficială www.motivatie.md, civic.md, pagina facebook, odnoklasniki etc. Astfel, este o vizibilitate, informare și promovare a activităților și rezultatelor scontate.

Cooperare/parteneri. Descrieți participarea organizațiilor partenere, inclusiv a fondurilor primite din alte surse. (tehnici folosite, eficiența, beneficiul organizației). Indicați procentul de finanțare pe care l-ați primit, din bugetul total al proiectului, din partea altor finanțatori :

Ca organizație parteneră și care se implică este AOPD, atunci când apare o sesizare de problemă a accesibilității se intervine după caz. Fie că se scrie o petiție fie un demers cu sesizarea problemei. Câteva din sesizări și implicare a fost: reconstrucția și repararea străzii Alleco Russo, la care s-au dus discuții cu pretorul sectorului Rîșcani pentru a lua în considerare coborârile de la zona pietonală ca să fie construite conform standardelor. O altă sesizare a fost repararea magazinului Vatra în sectorul Ciocana, la care a fost trimis un demers către Inspekția de Stat în construcții și Primăria mun. Chișinău, a se vedea răspunsurile **Anexa 69, 70.**

Partenerii Reprezentanței SOIR Moldova prin care avem implementate proiecte de 10 ani de zile, la moment proiectul este legat de susținerea tinerilor în procesul de angajare și faptul că orice etapă de incluziune socială vine în pas cu respectarea dreptului la accesibilitatea la infrastructură. Astfel activitățile sunt nemijlocit legate una de alta și în baza tuturor proiectelor se întreprind activități de lobby în domeniul accesibilității. O colaborare eficientă se constată și în urma solicitărilor către noi ca organizație - angajatorii, reprezentanți ai diferitor structuri ne solicită să-i consultăm în domeniul accesibilității, și să le oferim proiecte de accesibilitate și care au fost realizate de asistentul de proiect. Acest fapt denotă că există o experiență și un nume al organizației.

Bugetul vs. cheltuieli proiect. Cum s-au cheltuit fondurile

Bugetul proiectului a fost cheltuit conform activităților și liniilor de buget.

Doar mici solictăru au fost întreprinse la finele proiectului unde s-au făcut economii la linii de buget: cheltuieli administrative, salarii, și faptul că nu s-au chetuit banii pentru chirie sală și rambursare bani la activitatea de instruire pentru arhitecți (a fost implicarea Ministerului care a acoperit cheltuielile de rambursare a transportului și

sala din cadrul instituției).

In baza economiilor scontate s-a solicitat redirectionare de buget către:

- Editarea a 1.000 de bucăți, broșura „Accesibilitate pentru toți” care este solicitată de persoanele interesate, de beneficiarii organizației și de regiunile care au mai puțin acces la informare;
- Procurarea unu hard extern pentru stocarea informației din cadrul implementării proiectelor.

Astfel, nu s-a trecut de linii de buget sau modificări care nu au fost discutate cu reprezentanții fundației.

Oportunități pentru asigurarea continuității proiectului. Descrieți durabilitatea proiectului și indicați strategia de dezvoltare a proiectului după finalizarea implementării proiectului.

Probelma accesibilității merge într-un pas cu intergarea socială a persoanelor cu dizabilități și respectarea drepturilor acestora, subiect care este foarte mult discutat și este în vizorul presei, autorităților, societății civile.

Astfel, se vor continua monitorizarea accesibilității în municipiu cât și în regiuni, vor fi încurajate persoanele care sunt implicate în diverse proiecte să monitorizeze și să acționeze atunci când se sesizează această problemă.

Recent a parvenit o propune din partea reprezentanților Coaliței Nediscriminare de a ne implica în cazuri de litigare, de a ne implica în sesizarea procesului de lucru a Inspecției de Stat în Construcției, care au o responsabilitate directă în respectarea dreptului la accesibilitate. De a interveni și a investiga unde este problema, cine, cum, și de ce se ajunge că obiectele de menire publică sunt date în exploatare și fără acces pentru persoanele cu dizabilități.

*Echipa Asociației “MOTIVAȚIE” din Moldova este conștientă de faptul că pentru a atinge rezultate și schimbări în domeniul dizabilitate și respectarea drepturilor este nevoie de eforturi comune din partea tuturor actorilor sociali. Astfel am avut posibilitate să ne implicăm în câteva rețele importante și anume: MIM (Mecanismul Independent de Monitorizare) al CDPD și AOPD (Alianța Organizațiilor Persoanelor cu Dizabilități. Implicarea AMM în cadrul MIM a constat în participarea la toate ședințele de constituire și de lucru a Mecanismului. Mecanismul a fost creat în contextul **proiectului ONU (UNDP, OHCHR, WHO, UNICEF) “Schimbare de paradigmă: Acțiunea strategică a UNCT Moldova de sprijinire a implementării CRPD”** prin care se acorda suport în implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD), una din activități este reprezentată de acordarea suportului societății civile în constituirea Mecanismului Independent de Monitorizare în conformitate cu art.33 al CDPD. MIM este creat cu scopul de a proteja, promova și monitoriza implementarea prevederilor CDPD, fiind în conformitate cu principiile care reglementează statutul și funcționarea instituțiilor naționale care protejează și promovează drepturile omului (“Principiile de la Paris”¹). Mecanismul Independent de Monitorizare a Convenției este un organ național, care este mai aproape de realitățile țării în care este instituit și care are o oportunitate mai mare de a urmări implementarea convenției la nivel local. Așadar acesta este un mecanism local de monitorizare a convenției și vine să complementeze activitatea Comitetului ONU pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, care*

reprezintă, de fapt, mecanismul internațional de monitorizare a convenției. Rolul Mecanismului Independent de Monitorizare este de a **promova, proteja și monitoriza** drepturile prevăzute în Convenția ONU pentru drepturile persoanelor cu dizabilități.

Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova este membru activ a AOPD, prin participarea nemijlocită la ședințele de lucru am avut posibilitate să elaborăm recomandări la diverse acte normative care erau propuse spre informarea Societății Civile. Unele cele mai reușite implicări au fost la:

- Propunerea Ministerului Economiei de a scoate din Legea 60 (Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități) a articolului 49 alineatul 2 – privind importul de către persoanele cu dizabilități a autovehiculelor cu scutiri de la plata impozitelor;
- Discuții și propuneri la Proiectul de lege – Codul Educației, recomandările noastre sau referit în special la acces la studii profesionale integrate.

O altă oportunitate este faptul că Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor este foarte receptiv și deschis la solicitările noastre. Nu există atât de mari provocări care ar împiedica colaborarea cu ei. Constatarea este, că trebuie deja să mergem pe cazuri de litigare și poate cazuri în judecată cu încălcarea dreptului la acces. Nu este cazul să ne oprim doar la sensibilizare și informarea colaboratorilor / specialiștilor în domeniu. Colaboratorii ministerului sunt foarte bine informați, ei cunosc măsurile care trebuie întreprinse, elaborează proiecte conform standardelor, implementează, se întreprind măsuri dar: rămânem doar la „**vom lua măsuri**”. Acest rezultat vorbește despre o implicare la nivel juridic cu litigare și cazuri până la judecată a nerespectării dreptului la acces fizic. Doar astfel vom responsabiliza autoritățile și vom avea mai puține cazuri de încălcare de drept.

Lecții învățate. Care sunt principalele lecții învățate din implementarea activității? Cum folosiți și împărtășiți lecțiile desprinse din această activitate, atât pe plan intern cât și extern?

Ca una din principalele lecții învățate în urma activităților din proiect este faptul că nu e cazul să ne oprim la sensibilizare și informarea autorităților despre încălcarea dreptului la accesibilitate.

- ✓ Să se meargă pe caz concert: în consecutivitate de identificat unde și cine produc acele încălcări, la ce etapă se acceptă și se aprobă; Să identificăm lucrul și responsabilitatea comisiei de recepție care dau aviz și semnătura la construirea obiectelor cu încălcări.
- ✓ Să se întreprindă măsuri și cu schimbări legislative dacă este cazul: ex. Sancțiunile să fie în așa măsură, ca responsabilii să se gândească de 10 ori înainte de a încălca și a limita accesul la infrastructură pentru persoanele cu dizabilități.
- ✓ Mai este necesitate de a instrui și de a susține tineri cu dizabilități care să învețe să se expună la problemă, să învețe să i-a inițiative în regiuni, la nivel local, să comunice constructiv cu autoritățile în respectarea dreptului la accesibilitate.
- ✓ Să se întreprindă măsuri mai stricte vizavi de reprezentanții Ministerului DRD, pentru că ei în primul rând au responsabilitate de a respecta și de a eficientiza accesul la infrastructură, să înlăture provocările / problemele arhitecturale.

- ✓ *Includerea în comisia de evaluare finală a clădirii și arhitectul șef care a elaborat proiectul, pentru o mai bună conlucrare și corectitudine de implementare a lucrărilor efectuate.*
- ✓ *Abordarea repetată (sau de câte ori va fi necesar) a clădirilor care au fost amendate pentru lipsa căilor de acces pentru persoanele cu dizabilități.*
- ✓ *Abordarea complexă a accesibilitatii pentru persoanele cu dizabilități (parcare specială, acces pâna la clădire, ușile largi, spațiu din interior, WC accesibil pentru persoanele cu dizabilități.*

FEEDBACK. Părerea dumneavoastră este foarte importantă, de aceea Vă rugăm respectuos să ne oferiți sugestii și recomandări pentru îmbunătățirile care trebuie făcute în procedurile Fundației în relația sa cu beneficiarii de granturi, precum și în comunicarea echipei programului cu grupul de implementare al proiectului.

Comunicarea cu reprezentanții fundației și directorului de program a fost pe cât de posibil constructivă. Abordarea întrebărilor și a soluțiilor / propunerilor au fost discutate cu directorul de program, managerul financiar din timp. Nu au existat neclarități fără a fi relatate / discutate din timp.

Anexe (prezentate în ordinea activităților din raport): (Vă rugăm anexați orice materiale relevante pentru activități): anunțurile publicate, rapoarte, comunicate de presa, articole sau referințe în mass media (xerocopii), dovezi ale activităților în cadrul proiectului: materiale, broșuri, buletine, liste ale participanților cu date de contact și semnăturile acestora, fotografiile, înregistrările audio sau video (dacă sunt), procese verbale ale ședințelor de decizie ale comisiilor de concurs, copii ale ofertelor solicitate și aprobate de Fundație (la procurări mai mari de 1000 USD), listele participanților /beneficiarilor, referințe ale beneficiarilor (xerocopii), chestionarele aplicate (sondaje; de evaluare), sintezele chestionarelor, date statistice etc.

*Anexele vor fi atașate în consecutivitate cu raportarea și conform **Anexei 71** cuprinsul Anexelor.*

O parte din materiale și cele anterior raportate vor fi transmise pe CD către Reprezentanța Soros-Moldova.

Data: 14 octombrie 2014

Semnătura directorului de proiect

Semnătura directorului organizației și amprenta ștampilei organizației